

KURUMSAL SOSYAL SORUMLULUK BİLİNCİNİN ARTTIRILMASINDA SİVİL TOPLUM KURULUŞLARININ ROLÜ: AKUT ARAMA KURTARMA DERNEĞİ ÖRNEĞİ

Ebru CAYMAZ, Öğr. Grv.

ebrucaymaz85@gmail.com, Marmara Üniversitesi

Özet: Literatürde şirketlerin, kar amaçlı operasyonundan etkilenen unsurlara zarar vermemek veya bir fayda sağlamak için doğru-
dan kar amacı gütmeksizin yaptığı her türlü etkinlik olarak tanımlanan kurumsal sosyal sorumluluk (KSS) kavramı, günümüzde hem
ulusal hem de uluslararası bağlamda işletmelerin, hükümetlerin ve sivil toplum kuruluşlarının (STK) strateji ve faaliyet gündemine
yerleşmiştir (Deren, 2009; De George, 2008; Kotler ve Lee, 2006; Moon vd., 2005). Bu çalışmanın amacı, STK'ların kurumsal sos-
yal sorumluluk bilincinin artırılmasındaki rolünü irdeleyerek, mevcut durumu ortaya koymak ve AKUT Arama Kurtarma Derneği
örneğinden yola çıkarak, kurumsal sosyal sorumluluk bilincinin yaygınlaştırılmasını hedefleyen diğer STK'lar ve işletmeler için
uygulanabilir öneriler geliştirmektir. Ayrıca konuyla ilgili bundan sonraki çalışmalar için altyapı oluşturulması amaçlanmıştır. Çal-
ışma kapsamında veri toplama amacıyla doküman incelemesi ve yarı yapılandırılmış derinlemesine görüşme yöntemlerinden yarar-
lanılmıştır. AKUT'un 7 yönetim kurulu üyesi ile derinlemesine görüşmeler yapılmış ve elde edilen bulgular sonuç bölümünde tartışı-
larak, öneriler geliştirilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kurumsal Sosyal Sorumluluk, Sivil Toplum Kuruluşu, Toplumsal Refah.

THE ROLE OF NONGOVERNMENTAL ORGANIZATIONS INCREASING CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY: AKUT SEARCH AND RESCUE ASSOCIATION SAMPLE

Abstract: In literature, corporate social responsibility is defined as a term used by companies in order not to damage business
operations or any type of action which is done without directly seeking profit, and now has become a part of strategy and operations
of both national and international companies, governments and non-governmental organizations (NGO) (Deren, 2009; De George,
2008; Kotler and Lee, 2006; Moon et. al., 2005). The aim of this study is to examine the role of non-governmental organizations in
terms of increasing corporate social responsibility awareness, to present the current situation and basing on AKUT Search and
Rescue Association, to develop applicable suggestions for other NGOs and companies. Besides, it is aimed to form a substructure for
future studies. Document review and semi-structured in depth review methods are used in order to gather data. After conducting in
depth reviews with the seven members of AKUT's Board of Management, findings are discussed in conclusion part and suggestions
are tried to be developed.

Keywords: Corporate Social Responsibility, Non-governmental Organization, Social Welfare.

1. GİRİŞ

Kurumsal sosyal sorumluluk kavramı yeni bir kavram olmamakla birlikte iş dünyasında yaşanan skandallar ve
Birleşmiş Milletler ve OECD gibi çeşitli uluslararası organizasyonların çevre, insan hakları, iş gücü gibi konulardaki
korumacı yaklaşımları nedeniyle ortaya konan standartlar, işletmelerin kurumsal sosyal sorumluluk konusunda daha
ihtiyatlı davranmalarını gerektirmiş, dolayısıyla konuya ayrılan ilgi ve önem artmıştır (Aktan ve Börü, 2007).
Devletlerin, 1980'li yıllardan itibaren hizmet üretmek yerine bu hizmetlerin gerçekleştirilmesinde sivil toplum
kuruluşlarına (STK) finansal destek sağlamayı ve hizmetlerin düzenlenmesinden sorumlu olmayı yöntem olarak
benimsemesiyle birlikte ise toplumsal refahın sağlanmasında STK'ların öneminin her geçen gün arttığı görülmektedir.
Esnek yapıları, yüksek verimlilikleri ve merkezi olmayan örgüt yapıları gibi olumlu özellikleri STK'ların daha geniş
kitlelere ulaşmalarını ve KSS bilincini toplum tabanına yaymalarını kolaylaştırmaktadır (Özdemir vd., 2010; Özdemir,
2004). Bununla birlikte KSS alanında yürütülen çalışmalar büyük ölçüde şirket algı ve politikalarına dayanmaktadır.
Literatüre bakıldığında şirket dışı aktörlerin sosyal sorumluluk bilincinin yaygınlaştırılmasındaki rolünü inceleyen
çalışmaların oldukça kısıtlı olduğu görülmektedir. Çalışmanın bundan sonraki bölümünde KSS kavramı kapsamlı bir
şekilde ele alınarak, AKUT Arama Kurtarma Derneği örneği üzerinden STK'ların KSS bilincinin artırılması sürecinde
kullanabilecekleri uygulama önerileri ortaya konacaktır.

II. KURUMSAL SOSYAL SORUMLULUK (KSS)

Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) tarafından "sosyal, çevresel, ekonomik ve etik kavramlarının yönetimi
ve şirketlerin bu alanlarda sosyal paydaş beklentilerine olan duyarlılığı" olarak tanımlanan (2008) kurumsal sosyal
sorumluluk kavramı hızla ilerleyen ve etkinliği çoğalarak artan bir konu haline gelmiştir. Kavramsal olarak ilk defa H.
Bowen'in "İşadamlarının Sosyal Sorumlulukları" (1953) isimli kitabında yer aldığı şekliyle işadamlarının toplumun
değer ve amaçlarıyla örtüşen sosyal sorumluluk faaliyetleriyle ilgilenmelerini savunmaktadır.
Mohr, Webb ve Haris (2001) KSS'yi "şirketin toplum üzerindeki her zararlı etkiyi en aza indireceği veya ortadan
kaldıracağı ve uzun vadeli yararlı faydaları azami seviyeye çıkaracağının taahhüdü" olarak tanımlarken, Carrol'un
(1999) yaptığı tanımda ekonomik faaliyetlerin de ötesinde gönüllü olarak daha iyi bir toplum ve daha temiz bir çevreye
katkıda bulunmanın altı çizilmiştir. Bununla birlikte yapılan tanımlarda işletmelerin toplumu oluşturan birçok farklı
kesimle olan ilişkilerinin göz ardı edildiği görülmektedir. Baron (2000), işletmenin ilişkide olduğu, bir yandan
işletmenin faaliyetlerinden etkilenirken diğer yandan işletmenin faaliyetlerini etkileyen toplumsal tarafları "paydaş"
olarak tanımlamıştır. Bir başka ifade ile "organizasyonel amaçların başarılmasını etkileyen kişi veya başarısından
etkilenen grup veya kişi" lerdir (Freeman, 1984).

Literatürdeki KSS tanımı üzerinde tam bir fikir birliği sağlanamamakla birlikte birçok tanımda öne çıkan önemli yönler aşağıdaki gibi özetlenebilir:

- KSS kavramı kavramın başındaki kurumsal kelimesine karşın hem sosyal hem de çevresel konuları içermektedir.
- KSS iş stratejileri ve uygulamalarından ayrı düşünülemez ve düşünülmemesi gerekir. KSS, iş stratejisi ve uygulamalarına çevresel ve sosyal unsurları da dahil eden bir kavramdır.
- KSS'de temel esas gönüllülüktür.
- KSS'nin bir başka önemli yönü şirketlerin iç ve dış paydaşlarıyla paylaşımlarda bulunmasını teşvik etmesidir. (Argüden, 2002; Baron, 2000; Carrol, 1999).

Özellikle 1960 ve 1970'li yıllarda dönemin önde gelen ekonomistleri işletmelerin toplumsal sorunların çözümünde sorumluluk üstlenmeleri düşüncesine karşı çıkmış (Griffin, 1996; Friedman, 1970) olsalar da günümüzde KSS kavramı ve uygulamalarına büyük önem verilmektedir. Bununla birlikte bu uygulamaların tüm paydaşlar açısından sağladığı yararlar ve yürütülen sosyal sorumluluk faaliyetlerinin samimiyeti tartışmalı bir konu olarak karşımıza çıkmaktadır.

III. TÜRKİYE'DE KURUMSAL SOSYAL SORUMLULUK VE SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI (STK)

Türkiye'de faaliyet gösteren şirketlerin de giderek artan bir biçimde KSS'yi benimsedikleri ve faaliyet ürettikleri bir alan haline getirdikleri görülmektedir (Özgen, 2006; Argüden, 2002). Batılı ülkelerde büyük şirketlerin toplum üzerindeki artan etkileri ve özellikle Enron, Nike gibi şirketlerde yaşanan skandallar karşısında yaşadıkları toplumsal baskılar sonucunda özel sektörün gündemine giren KSS'nin yayılım sürecinin Türkiye'de tam aksi yönde bir seyir izlemektedir. Batılı ülkelere kıyasla Türkiye'de sivil toplumun zayıflığı Türkiye'deki şirketlerin hem yurt içi hem de yurt dışındaki faaliyetlerini yürütürken sivil toplumun baskısıyla karşılaşmamasını sağlamıştır. Ayrıca Türkiye'de doğrudan yabancı yatırımın düşük seviyelerde olması birçok gelişmekte olan ülkenin aksine çok uluslu şirketlerin özel sektörün etkin bir biçimde KSS faaliyetlerine yön vermesi noktasında öncelikli rol oynamamalarına neden olmuştur (Göçenoğlu ve Girgin, 2005).

Türkiye'deki kurumsal yönetim uygulamalarının değerlendirildiği OECD (2006) raporunda şirketlerin birçoğunun ticari olmayan amaçlarının bulunduğu ve bu amaçların çoğunlukla aile şirketleri bünyesinde gerçekleştirilen hayır işleri şeklinde olduğu belirtilmiştir. KSS kavramının Türk iş dünyasının düzenlemeleri arasına girmesi henüz yeni olduğundan, konu ile ilgili yapılan çalışma sayısı da kısıtlıdır. Şimdiye kadar yapılan çalışmalar ağırlıklı olarak gelişmiş ülkelerin sosyal sorumluluk standartlarını yaymak amacıyla faaliyet gösteren uluslararası STKlar tarafından yapılan uygulamalar ve çoğunlukla gelişmiş ülkelerdeki kurumsal sosyal sorumluluk modelinin varsayım ve uygulamaları temel alan incelemelerden ibarettir (Yamak, 2007).

Ararat (2008) tarafından yapılan değerlendirmeye göre Türkiye'deki KSS uygulamalarına Türkiye'nin OECD üyeliği ve Avrupa Birliği'ne üyelik sürecinin getirdiği düzenlemeler yön vermektedir. Dolayısıyla KSS uygulamalarının gelişimini sağlayan faktörlerin içsel ve kültürel olmaktan ziyade dışsal ve kurumsal olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bir başka çalışmada ise şirketlerin üretim süreçleri ile doğrudan ilintili paydaşlara daha çok önem verdikleri ve bu nedenle faaliyetlerin öncelikli olarak müşteriler ve çalışanlara yönelik olduğu, doğal ve sosyal çevre unsurlarının ikincil öneme sahip olduğunu ortaya konmuştur (Erden ve Bodur, 2010).

UNDP'nin 2008 yılında yayınladığı "Türkiye'de Kurumsal Sosyal Sorumluluk değerlendirme Raporu"nda iş çevrelerinde KSS tanımı ile ilgili karmaşa olduğu ve uygulamalarda da bu karmaşanın kendini gösterdiği belirtilmiştir. Ancak hem iş faaliyetlerini hem de toplumu geliştirebilmek adına güçlü bir çaba sarf edildiği de not düşülmüştür. Aynı raporda belirtildiği üzere işletmelerin sponsorluk aktiviteleri ve çeşitli STK'lar ile ortak yürütülen toplumsal projeler ilde sırada yer almaktadır. Bununla birlikte Türkiye'deki STK'ların KSS konusundaki tutum ve uygulamalarını inceleyen akademik çalışma sayısı ise oldukça kısıtlıdır.

IV. METODOLOJİ

Çalışma kapsamında veri toplama amacıyla doküman incelemesi ve yarı yapılandırılmış derinlemesine görüşme yöntemlerinden yararlanılmıştır. Çalışmanın evrenini Türkiye'de faaliyet gösteren STK'lar, örneklemini ise Ararat Kurtarma Derneği (AKUT) oluşturmaktadır. 1500'den fazla gönüllüsü bulunan ve 33 bölgede faaliyet gösteren (www.akut.org.tr) AKUT'un örneklem açısından uygun olduğu değerlendirilmektedir.

Öncelikle doküman incelemesi sonucunda elde edilen veriler derlenerek yarı yapılandırma görüşme soruları oluşturulmuş ve AKUT'taki uzmanların görüşleri alındıktan sonra sorular revize edilerek son hali verilmiştir. Görüşme kapsamında sorulan sorular aşağıdaki gibidir:

- Sizce kurumsal sosyal sorumluluk nedir?
- Sizlerin de bildiği üzere KSS kavramı geniş kapsamlı bir kavram, özellikle odaklandığınız bir alt boyutu var mıdır? (örn. İnsan hakları, çevre v.b.)
- Dernek olarak KSS alanında kendinizi başarılı görüyor musunuz?
- KSS alanı ile ilgili gelecek öngörüleriniz nelerdir?

Daha sonra AKUT'un 7 yönetim kurulu üyesi ile ortalama 65 dakikalık derinlemesine görüşmeler yapılmıştır. Elde edilen bulgular betimsel analiz yöntemiyle analiz edilerek, sonuç bölümünde öneriler geliştirilmeye çalışılmıştır.

V. BULGULAR, SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Doküman incelemesi kapsamında incelenen uygulamalardan Türkiye'deki STK'ların KSS konusundaki tutumlarının kendine has bir durum arz ettiği sonucuna ulaşılmıştır. Türkiye'deki duruma bakıldığında genel olarak şirketlerin STK'ları sorumluluk almaya ve proje ortağı olmaya çağırıldıkları görülmektedir.

Sosyal paydaş faktörü değerlendirmeye dahil edilmediği takdirde özel sektörü KSS faaliyetlerine girişmeye iten birbirleriyle ilintili üç temel neden öne çıkmaktadır. İlk neden, küresel düzeyde artan rekabetin şirketleri avantaj elde etmek için ticari kökenli geleneksel faaliyetlerinin dışında kalan faaliyetlere zorlamasıdır (Göçenoğlu ve Girgin 2005: 7). İkinci neden, Türkiye'nin AB'ye üyeliliği sürecinde şart koşulan kriterler arasında KSS'nin önemli bir yeri olması ve Türk şirketlerinin KSS alanında istenen standartlarına ulaşamaması durumunda Avrupa pazarında faaliyet gösterebilmelerinin mümkün olmamasıdır (Michael ve Öhlund: 2005). Üçüncü neden olarak KSS alanında artan kamu düzenlemeleri kabul edilebilir. Türkiye'de doğrudan KSS ile ilgili herhangi bir yasal altyapı bulunmamasına karşın, Sermaye Piyasası Kurulu'nun 2003'te yayımladığı ve 2005'de revize ettiği Kurumsal Yönetim İlkeleri kapsamında konuya verilen önem öne çıkmıştır. Şirketlerin KSS ilkelerini ne ölçüde faaliyetlerine entegre ettiklerinden sosyal paydaşlarının da haberdar olması amacıyla şirketlerin kurumsal yönetim uyum raporu yayımlamalarını şart koşması, şirketlerin KSS faaliyetlerini daha ciddiye almasını sağlamıştır (Özgüç, 2005). Bununla birlikte UNDP'nin 2008 yılında yayınladığı değerlendirme raporunda raporlama ve güvence sistemlerinin hedeflenen işlevselliğe ulaşamadığı ve daha fazla çalışmaya ihtiyaç duyulduğu da belirtilmektedir.

Diğer yandan, paydaşların katılımı STK'larla kurulan çeşitli ortaklıklar ve gerçekleştirilen projelerle sınırlı kalmaktadır. Çalışma kapsamında ortaya çıkan ilk tema "paydaş" olmuştur. Bu çerçevede KSS ilkelerinin daha etkin bir biçimde benimsenebilmesi ve hayata geçirilebilmesi için tanımının, hedef ve çıktılarının diğer sosyal aktörler ve iş dünyasının da daha geniş katılımı ile tartışılması ve geliştirilmesi gerekmektedir. Ayrıca KSS'nin pazarlama ve kurumsal itibar oluşturmak için bir araç olarak algılanmasından ziyade daha fazla şirket ve sosyal paydaş gruplarının bu sürece dahil olması gerektiği ve bu çalışmaların kurumsallaşmış bir liderlik yapısı altında yürütülmesinin daha somut çıktılar elde etmek açısından oldukça önemli olduğu belirtilmiştir (UNDP, 2008).

Çalışma kapsamında ortaya çıkan ikinci tema ise "KSS projeleri" olmuştur. 1996 yılında kurulan ve 15.01.1999 tarihli Bakanlar Kurulu kararıyla Kamu Yararına Çalışan Dernek statüsü kazanan AKUT'un farklı alanlarda Türkiye çapında gerçekleştirdiği birçok sosyal sorumluluk projesine rağmen arama kurtarma faaliyetleri ile daha fazla gündeme geldiği görülmektedir. Türkiye'nin 33 farklı bölgesinde faaliyet gösteren AKUT'un Yönetim Kurulu başkanı Nasuh Mahruki AKUT'un varlık sebebinin "hayat kurtarmak, güvenli yaşam kültürü ve çevre bilinci konularında toplumu bilinçlendirmek, çeşitli KSS projeleri yaparak ülkemize, milletimize hizmet etmek, eksikliklerden ve yanlışlardan arındırmak" olduğunu dile getirerek bu haliyle AKUT'un kendisinin çok güçlü bir KSS projesi olduğunu belirtmiştir.

Ortaya çıkan üçüncü tema ise "KSS sürecinde samimiyet ve değer-bağlılık" olmuştur. "Gönüllülük, karşılıksız yardımseverlik, insan hayatına değer vermek, dürüstlük ve güvenilirlik" değerleriyle hareket ettiğini beyan eden derneğin, toplum genelinde afet bilincinin göre düşük olduğu bir zamanda gerçekleşen başta Marmara Depremi (1999) olmak üzere gerçekleştirdiği 1517 operasyonda 1848 insanın hayatının kurtulmasına vesile olarak büyük bir başarıya imza attığı söylenebilir. Sadece 2013 yılında Türkiye'de faaliyet gösteren 929 farklı kurum ve kuruluşun ve çeşitli yaş gruplarından toplamda 108.993 bireye afet bilinçlendirme semineri veren dernek, arama kurtarma faaliyetlerinin dışında afetler konusunda toplumu bilinçlendirmeyi de misyon edinmiştir.

AKUT'un gerçekleştirdiği KSS faaliyetleri bunlarla da sınırlı değildir. Birleşmiş Milletler tarafından 2000 yılında başlatılan ve 10.000'den fazla katılımcıyla dünyada çapındaki en yaygın gönüllü sosyal sorumluluk projesi haline gelen (www.ungc.bilgi.edu.tr) Küresel İlkeler Sözleşmesi'ni (KİS) 2007 yılında imzalayan AKUT, KSS uygulamalarına uluslararası bir resmiyet kazandırarak, gerçekleştirdiği etkinlikleri rapor halinde diğer organizasyonlarla da paylaşmaktadır. Görüşülen dernek yetkilileri gönüllülerin "gönüllülerini ortaya koyarak", samimi ve değer odaklı bir çalışma disipliniyle elde ettikleri somut çıktıları örnek olması açısından diğer organizasyonlarla da paylaştıklarını dile getirmişlerdir.

AKUT'un gerçekleştirdiği KSS uygulamaları incelendiğinde genel olarak çevre bilincinin artırılması ile çocuk ve gençlerin bilinçlendirilmesi konularındaki faaliyetlerin öne çıktığı görülmektedir. Doküman analizi ve yapılan derinlemesine görüşmeler sonucunda öne çıkan ve başarılı olarak kabul edilen KSS uygulamaları aşağıdaki gibidir:

- Türkiye'nin 81 ilini dolaşarak insanları afetler konusunda bilinçlendirmenin yanı sıra sponsorlar tarafından karşılanan çeşitli malzemeleri ihtiyaç sahipleriyle buluşturmak amacıyla sırasıyla "AKUT Anadolu Projesi" (2004), "AKUT Anadolu ile Elele" (2005), "İletişim HayatTIR" (2008), "Hayata Devam Türkiye" (2010, 2011, 2012, 2013) projeleri gerçekleştirilmiştir.
- Saygı, sorumluluk ve empati kavramları yerleştirilmiş bir yapı içerisinde Türkiye'de ve uluslararası platformlarda toplumsal sorumluluk bilinci olan, sosyal performansı bu yönde gelişmiş ve içinde bulundukları topluma

değer katabilen çocuklar yetiştirmek amacıyla 23 Nisan 2012 tarihinde AKUT Çocuk Akademisi kurulmuş ve bilinçlendirme faaliyetlerine başlamıştır.

- “Bir yandan Türkiye’nin 10 yıl önce yaşadığı deprem felaketinden çıkarılması gereken dersleri onuncu yılda tekrar hatırlatmayı amaçlarken, öte yandan afet bilincini artırmak ve afet anında daha fazla hayat kurtarmayı hedefleyerek, küçük izleyicilerin kriz anında uygun davranışlar geliştirmeleri ve güvenli yaşam kültürü edinmelerini sağlamak için” AKUT ile tiyatro sanatçısı Nedim Saban’ın önderliğinde Beş Kafadarlar Çocuk Tiyatrosu kurulmuştur. “Birimiz Hepimiz, Hepimiz AKUT!” isimli iki perdelik çocuk oyunu 2009 yılından itibaren Türkiye’nin pek çok il ve ilçesinde oynanmıştır.
- Yine çocukların afetler ve acil durumlar karşısında hazırlıklı olması ve doğayla iç içe yaşamının verdiği farkındalıkla doğaya saygılı bir nesil yetiştirilmesi amacıyla “AKUT Doğada Yaşam” projesi 2012 yılında hayata geçirilmiştir.
- 2008 yılında hayata geçirilen Lise Afet Bilinci eğitimlerinin yanı sıra 15 üniversite bünyesinde öğrenci toplulukları kurulmuş ve üniversite öğrencilerinin kan ve organ bağışı, huzurevi ziyaretleri, kitap bağışı, ağaç dikimi, cankurtaranlık, yaratıcı drama eğitimi ve atletizm gibi sosyal ve sportif faaliyetlere aktif olarak katılımı sağlanmıştır.
- Marmara Belediyeler Birliği ve Adalar Belediyesi ile işbirliği kurularak, “Katı Atık Yönetimi Projesi”ne (2011) destek verilmesinin yanı sıra farklı bölgelerdeki AKUT ekipleri su altı ve su üstü temizliği, yangın söndürme, fidan dikimi, engelli bireylerin afetler konusunda bilinçlendirilmesi ve topluma entegrasyonu gibi konularda çalışmalarına devam etmektedir.
- Aynı zamanda bir yayınevi bulunan demneğin kendi yayınevinden çıkan ve yazıldığı konularda toplumu bilinçlendirmeyi hedefleyen kitaplar ise: “Yabani Hayvanlarla Yaşamak”, “Afet ve Kurban Psikolojisi”, “Depremden Korunma Kılavuzu”, “Kış Dağcılığı”, “Acil Vakalarda Adli Boyut”, “Su ve Ateşle Çelikleşenler”, “AKUT’la Afetlere Hazırlık”, “Bir Felaketin Anatomisi”, “Vatan Lafla Değil Eylemle Sevilir”, “Afet Bilinci ve Önlemler Kitapçığı: Yangın, Deprem, Sel” (www.akut.org.tr).

Yukarıda verilen örneklerden de açık biçimde anlaşılabileceği üzere AKUT sadece arama kurtarma alanında faaliyet gösteren bir STK olmaktan çıkarak KSS bağlamında etkinlik alanını genişletmiş ve ülke çapında başarılı uygulamalara tamamen gönüllü gücünü harekete geçirerek imza atmıştır. Sonuç olarak, 1996 yılından bu yana AKUT’un bir STK olarak KSS alanında gerçekleştirdiği etkinlikler, Türkiye’de KSS’nin STK’ların itici gücüyle ivme kazandığı görüşünü (UNDP, 2008) desteklemektedir. Bu etkinlikler aynı zamanda kâr amacı güden işletmeler ve diğer sosyal aktörler açısından başarılı bir uygulama modeli olabilecek niteliktedir. Diğer yandan bu etkinliklerin daha geniş kitlelerin katılımıyla gerçekleştirilebilmesi için tamamen gönüllülerden oluşan AKUT’un, kamu ve özel sektörde faaliyet gösteren organizasyonların bilhassa maddi desteğine ihtiyacı vardır.

KİS Türkiye temsilcisi Yılmaz Argüden’in (2009) de belirttiği üzere dünyada gelişen trendlerin oluşumlarına yön vermek ve KSS alanında Türkiye’deki en iyi uygulamaların dünya standartları oluşturmalarına katkı sağlamanın, genel kanının aksine samimi ve koordineli bir çalışmayla kısa vadede mümkün hale geleceği değerlendirilmektedir.

KAYNAKÇA

- Aktan, C. Ç., Börü, D. "Kurumsal Sosyal Sorumluluk", Kurumsal Sosyal Sorumluluk: İşletmeler ve Sosyal Sorumluluk, Ed. Coşkun Can Aktan, İGİAD Yayınları, 2007.
- Ararat, M. "A Development Perspective for Corporate Social Responsibility: Case of Turkey", Corporate Governance, 8 (3), 2008, ss.271-285.
- Argüden, Y. "Understanding the COP Process", Annual Local Network Forum (ALNF), İstanbul, 9-10 Haziran 2009.
- Argüden, Y. Kurumsal Sosyal Sorumluluk, Rota Yayın Yapım, İstanbul, 2002.
- Baron, D. P. Business Environment, Prentice Hall, New Jersey, 2000.
- Bowen, H. Social Responsibilities of the Businessman, Harper, New York, 1953.
- Carroll, A. "Corporate Social Responsibility: Evolution of Definitional Construct", Business & Society, 38, 1999, ss. 268-295.
- De George, R. T. "Reflections on Citizenship Inc.", Business Ethics Quarterly, Vol: 18, No: 1, 2008, ss. 43-50.
- Deren van Het Hof, S. "Kurumsal Sosyal Sorumluluk: Şirketlerin ve Sivil Toplum Kuruluşlarının Algılayışları", İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi, 28 (Bahar), 2009, ss. 153-184.
- Erden, D. ve Bodur, M. "Responsibility and Performance: Social Actions of Firms in a Transitional Society, G. Aras. ve D. Crowther (Der.), A Handbook of Corporate Governance and Social Responsibility, Surrey İngiltere: Gower Publishing Limited, 2010, ss.341-364.
- Freeman, E. R., Strategic Management: A Stakeholder Approach, Boston: MA Pitman, 1984.
- Friedman, M. "The Social Responsibility of Business is to Increase its Profits", The New York Times Magazine, 13 Eylül 1970.
- Griffin, Ricky W. Management. Houghton Mifflin Company, U.S.A., 1996.
- Göçenoğlu, C., Girgin, K. Z. "Kurumsal Yönetişimin Türkiye'deki Kurumsal Sosyal Sorumluluk Uygulamalarına Olan Etkileri", IV. Orta Anadolu İşletmecilik Kongresi, TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi, Ankara, 2005, 72-79.
- Kotler, P., Lee, N. Kurumsal Sosyal Sorumluluk, Çev: Sibel Kaçamak, Mediacat Yayınları, İstanbul, 2006.
- Mohr, L.A., Webb, D. J., Haris, E. "Do Consumers Expect Companies to be Socially Responsible? The Impact of Corporate Social Responsibility on Buying Behavior", The Journal of Consumer Affairs, (35) 1, 2001, ss. 45-71.
- Michael, B. ve Öhlund, E. "The Role Of Social Responsibility In Turkey's EU Accession", Insight Turkey, (March), 2005, s. 1-10.
- Moon, J., Crane, A., Matten, D. "Can Corporations be Citizens? Corporate Citizenship as a Metaphor for Business Participation in Society", Business ethics Quarterly, Vol: 15, No: 3, 2005, ss. 429-453.
- OECD. Corporate Governance in Turkey: A Pilot Study. Paris, France: OECD Publishing, 2006.
- Özdemir, S., Başel, H., Şenocak, H. "Sivil Toplum Kuruluşları (STK)'nın Artan Önemi ve Üsküdar'da Faaliyet Gösteren Bazı STK'lar Üzerine Bir Araştırma", Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi, Sayı: 58, İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Yay., 2009, ss. 151-234.
- Özdemir, S. "Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlar (KGK) ve Sosyal Refahın Sağlanmasında Artan Rolü", Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi, Sayı: 48, İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Yay., 2004, ss.129-161.
- Özgen, E., Kurumsal Sosyal Sorumluluk Projeleri, Maviyağaç Yay. İstanbul, 2006.
- Özgüç, E. Kurumsal Sosyal Sorumluluk, Sermaye Piyasası Kurulu Ortaklıklar Finansmanı Dairesi, Ankara, 2005.
- UNDP (Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı). Türkiye'de Kurumsal Sosyal Sorumluluk Değerlendirme Raporu, 2008. http://kssd.org/wp-content/uploads/2013/03/CSR_Report_in_Turkish.pdf (son erişim 20.01.2014).
- Yamak, S. Kurumsal Sosyal Sorumluluk Kavramının Gelişimi. Beta Yayınevi, İstanbul, 2007.
- Küresel İlkeler Sözleşmesi www.ungc.bilgi.edu.tr (son erişim 10.01.2014).
- www.akut.org.tr (son erişim 10.01.2014).

MARMARA
ÜNİVERSİTESİ

1883

Marmara Üniversitesi Kütüphane ve
Dokümantasyon Daire Başkanlığı

* 0 0 9 8 7 4 7 *

255.07.02.01.06/14/0100865

ISBN 978-975-400-369-7